

بسمه تعالی

نام و نام خانوادگی: آزمون علوم و فنون ادبی ۳ نوبت: اول پایه: دوازدهم رشته: انسانی دبیرستان نمونه فضیلت تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۰۸ مدت امتحان: ۹۰ دقیقه نام دبیر: ابراهیم زاده تعداد صفحه: ۲

*** «با نام و یاد خداوند، خط خوش و رعایت نکات نگارشی و ویرایشی به پرسش‌ها پاسخ دهید.»***

banke2

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

- ۱- جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. ۵/
 - الف) ادیب الممالک فراهانی بیشتر در قالب، طبع آزمایی می‌کرد.
 - ب) ملک الشعرای بهار، با زبان و در سبک خراسانی، شعر می‌سرود.
- ۲- دو (شهر) مرکز همدهی فعالیت‌های سیاسی و مطبوعاتی ایران در عصر بیداری را نام ببرید؟ ۵/
- ۳- درستی و نادرستی هر یک از نوشته‌های زیر را بنویسید. ۵/
 - الف) در دوران حکومت‌های افشاریه، زندیه و ابتدای دوره قاجار، رشد و شکوفایی قابل توجهی در تاریخ ادبیات ایران دیده می‌شود.
 - ب) در عصر مشروطه، بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.
- ۴- کدام شاعر عصر بیداری قطعه «قلب مادر» را به شکل منظوم ترجمه کرده است؟ ۲۵/
 - الف) محمد تقی بهار ب) ایرج میرزا ج) عارف قزوینی د) فرخی یزدی
- ۵- هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه «ب» است؟ ۱

الف	ب
الف) این شاعر، در سرودن شعرهایش تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه «مسعود سعد» و «سعدی» بود. ب) از پیشگامان نثر جدید فارسی است. او در استانبول روزنامه‌ی «سروش» را منتشر کرد. ج) اولین کسی است که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت. د) از جمله شاعران وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت است.	نسیم شمال دهخدا میرزا آقا تبریزی عارف قزوینی فرخی یزدی

- ۶- یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه را بیان کنید؟ ۵/
- ۷- چه عواملی سبب شد که نسبت به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری کم توجهی شود؟ (ذکر دو مورد) ۵/
- ۸- مجموعه نوشته‌های طنزآمیز همامه علی اکبر دهخدا، نام دارد. ۲۵/

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

- ۹- در ابیات زیر آرایه‌های تضمین، تلمیح، مراعات نظیر، تضاد و تناقض را دقیقاً مشخص کنید. (با توضیح مختصر) ۲/۵
 - الف) «زگوی یار می‌آید نسیم باد نوری» از این باد از مدد خواهی چراغ دل برافروزی»
 - ب) «در نیابد حال پخته هیچ خام» پس سخن کوتاه باید والسلام»
 - ج) «همجو فرهاد بود کوهکی پیشه ما» کوه ما سینه‌ی ما ناخن ما تیشه ما»
 - د) «درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد، کاد الفقر ان یكون کفرا»
 - ه) «من مسلمانم / قبله ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه / مهرم نور / دشت سجاده من.»
- ۱۰- تلمیح‌های دو بیت زیر را توضیح دهید. ۱
 - الف: در باغ فضل ز آتش طبع چو آب خویش همچون خلیل سنبل و ریحان نموده ام.
 - ب: حلاج بر سر دار این نکته خوش سراید از شافعی پیرسید امثال این مسایل.

« اکنون نه مراکشی از آن ابرو و مرگان / دیری است که من کشته آن تیر و کمانم »

۱۲- از بیت‌های زیر کدامیک، آرایه تضاد و کدام تناقض دارد؟ توضیح دهید ۱

- الف) « فلک در خاک می‌غلطید از شرم سرافرازی / اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را »
- ب) « تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد / دگران روند و آیند و تو هم چنان که هستی »

ج: موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۳- نام وزن های مقابل را بنویسید. الف) (- - U) ب) (U - U -) ج) (U - - U) د) (- U -) ۱

۱۴- وزن و اژه بیتی که وزن دوری دارد را بنویسید. ۱

الف) « تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت »

ب) « ای نور چشم مستان، در عین انتظارم / جنگی حزین و جامی بنواز یا بگردان. »

۱۵- ترکیب « شورانگیز » را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع کنید و ملامت های هجایی آن را بگذارید ؟ ۱

۱۶- نشانه‌های هجایی بیت زیر را برش بزنید و پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن آن را بنویسید. ۲

« از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد / وه که در این خیال کج عمر عزیز شد تلف. »

۱۷- تقطیع مثال های زیر به صورتی که بین کمانک تقطیع شده، با کدام اختیارات شاعری، مطابقت دارد؟ ۱

الف: تو باشی (- - -) ب: جادویی (- u -)

ج: دوای من (- - - u) د: من و تو (U - U)

د: نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۸- سروده زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.

« ای مرغ سحر چو این شب تار / بگذاشت ز سر سیاهکاری
وز نفعه روح بخش اسحار / رفت از سر خفتگان خماری
بگشود گره ز زلف زرتار / محبوبه نیلگون عماري
یزدان به کمال شد پدیدار / و اهریمن زشتخو حصاری
یاد آر ز شمع مرده یاد آر »

الف: شاعر این مرثیه کیست و در سوگ چه کسی سروده شده است ؟ ۵/.

ب) در بیت اول و دوم و اژه های قافیه را بنویسید. ۵/.

ج) دو ویژگی زبانی این سروده را نشان دهید. ۵/.

د) دو ویژگی فکری را بنویسید. ۵/.

۱۹- متن زیر از هلی اکبر دهخدا نویسنده دوره بیداری است:

« از همان روزی که دست خط از محمد علی شاه گرفتند و دیدم که مردم میگویند که حالا دیگر باید وکیل تعیین کرد یک دفعه انگار یک کاسه آب داغ ریختند به سر من، یک دفعه سی و سه بندم به تکان افتاد. حالا تازه می فهمند که روی صندلی های هیئت رئیسه را پهنای شکم مفاخر الدوله پر میکنند و چهار تا وکیل حساسی هم که داریم، چارچنگول روی قالی رومانیسم می گیرند. تازه می فهمند که شأن مقنن (قانونگذار) از آن بالاتر است که به قانون عمل کند. این ها را مردم تازه می فهمند. اما من همان زمان فهمیدم. »

الف: از نظر سطح فکری (با توجه به فضای سیاسی - اجتماعی اواخر قاجاریه) در دو سطر متن را تحلیل کنید. ۱

ب: دو ویژگی زبانی این نوشته را بیان کنید. ۵/.

ج: چرا این متن طنز سیاسی اجتماعی است؟ ۵/.

« جام وجودتان سرشار از می معرفت و چراغ اندیشه‌تان هماره فروزان باد . »